

УДК 630*502.7

Л.І. МАКСИМІВ, Л.Д. ЗАГВОЙСЬКА, І.А. ДУБОВІЧ, Ю.М. ДЕБРИНЮК

СОЛОВІЙ ІГОР ПАВЛОВИЧ: УЧЕНИЙ, ЕКОНОМІСТ-ЕКОЛОГ, ПЕДАГОГ, ПАТРІОТ (З НАГОДИ 50-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Ігор Павлович СОЛОВІЙ – член-кореспондент Лісівничої академії наук України, доцент кафедри екологічної економіки Національного лісотехнічного університету України, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник. У 2013 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Стипендіат програм академічних обмінів ім. Фулбрайта (США), DAAD (ФРН), Королівського Товариства Единбурга (Великобританія).

Автор та співавтор близько 250 наукових і навчально-методичних робіт українською, російською та англійською мовами, зокрема 11 одноосібних і колективних монографій, низки посібників та підручників. Наукові статті опубліковано в збірниках наукових праць багатьох країн, у журналах України, Росії, США, Польщі та ін.

Виконавець міжнародних проектів і держбюджетних тем. Учасник міжнародних наукових і науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, форумів, симпозіумів, які проходять на різних континентах.

Консультант Світового банку, МСОП, європейської організації «NEPCon» в Україні з питань лісової політики, лісового законодавства і лісової сертифікації відповідно до вимог FSC, член консультативної групи Ради лісових експертів (Counsel of European Foresters). Розроблені доц. І.П. Соловієм інструктивні матеріали застосовують як нормативні під час сертифікації лісгосподарських та деревообробних підприємств України.

Наукову роботу успішно поєднує з активною природоохоронною діяльністю. Наприкінці 1980-х – на початку 1990-х років долучився до створення Української Екологічної Асоціації «Зелений світ», організації нових видань і підготовки науково-популярних публікацій на екологічну тематику. Брав участь у роботі Лісівничої секції НТШ, діяльності Педагогічного Товариства ім. Ващенка. Сьогодні є членом Ради Товариства «Зелений Хрест», Асоціації випускників Програми Фулбрайта та низки інших екологічних організацій.

Соловій Ігор Павлович народився 10 лютого 1964 р. у с. Мацошин Жовківського р-ну Львівської обл. У 1986 р. закінчив з відзнакою Львівський лісотехнічний інститут (ЛЛТІ, тепер – Національний лісотехнічний університет України, НЛТУ України, м. Львів) за спеціальністю «Лісове господарство», здобувши кваліфікацію «Інженер лісового господарства». У роки навчання в інституті брав активну участь у студентській науковій роботі.

Професійну діяльність І. Соловій розпочав на посаді помічника лісничого Рафалівського лісництва Рафалівського ЛПЗ Рівненської області. Із 1987 р. працює в ЛЛТІ спершу на посаді молодшого наукового, відтак – старшого наукового співробітника лабораторії проблем природокористування, яку організував в університеті відомий вчений професор С.А. Генсірук. Після захисту кандидатської дисертації у 1991 р. працював асистентом кафедри лісівництва, а впродовж 1995-2001 рр. –

завідувачем навчально-методичного відділу ВНЗ та доцентом кафедри лісівництва за сумісництвом. У 2001 р. перейшов на кафедру економіки та менеджменту лісових підприємств, а у 2004 р. – на новостворену кафедру екологічної економіки.

Доцент І.П. Соловій плідно працює в науковому та навчально-методичному напрямках. Закінчив докторантуру за спеціальністю 08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища і захистив докторську дисертацію на тему «Теоретико-методологічні засади формування політики сталого розвитку лісового сектору економіки».

На високому рівні читає лекційні курси для магістрів спеціальності «Економіка довкілля і природних ресурсів» з дисциплін «Економіка землекористування», «Прикладний екологічний маркетинг», «Сталий розвиток Балтійського регіону», «Сталий розвиток» (два останні англійською мовою з видачею студентам сертифікату університету Упсала, Швеція).

Ввів і викладає авторський курс «Академічне письмо» (англійською мовою), який дає змогу студентам набутися необхідних мовних навичок задля інтегрування у міжнародний науковий простір. З цією ж метою організував у рамках українсько-шведського проекту виїзний науковий семінар для магістрантів і аспірантів із методології написання наукових робіт відповідно до вимог міжнародних видань.

Для магістерської програми Центру досліджень із культурології та соціології Львівського національного університету імені Івана Франка за підтримки Інституту відкритого суспільства розробив новий навчальний курс – соціологія довкілля, який викладав у середині 2000-х років.

Упродовж останніх п'яти років доц. І. Соловій читає лекції англійською мовою на магістерській програмі “Euroforester” у Шведському аграрному університеті в рамках дисципліни “Ліс і суспільство: взаємодія, процеси, політика”. Слухачами цієї програми є студенти з усіх куточків світу, зокрема й випускники бакалаврату НЛТУ України та Національного університету біоресурсів і природокористування (м. Київ).

Активно запроваджує нові підходи і дидактичні методи у навчальний процес. Тривалий час викладав дисципліну «Методика і практика викладання еколого-економічних дисциплін», а зараз викладає частину курсу «Психологія і педагогіка у вищій школі», в структуру якого закладено засвоєння новітніх освітніх технологій і, зокрема, активних методів навчання.

Доцент І. Соловій здійснює наукове керівництво дослідними темами студентів, які працюють над виконанням дипломних робіт магістра. Керує студентськими науковими роботами, значну частину з них нагороджено дипломами та відзначено за актуальність теми досліджень і ґрунтовність наукового пошуку на всеукраїнських та університетських конкурсах.

Наукові пошуки доц. І. Соловія пов'язані з виконанням багатьох міжнародних проектів. У 2001 р. в рамках Німецької програми академічних обмінів DAAD на базі Інституту лісової економіки та лісовпорядкування Дрезденського університету (ФРН) виконав проект “Сучасна лісова політика та концепція сталого розвитку: шанси для покращення стану лісового сектора України”. За цією ж програмою у 2007 р. на базі Інституту природоохоронної та лісової політики університету Геттінгена (ФРН) виконав проект “Передумови для розвитку процесу управління в рамках лісової політики в Україні”.

В рамках програми академічних обмінів ім. Фулбрайта отримав грант на проведення досліджень (2004-2005 Fulbright Scholar Program Advanced Research Award) за напрямом економіка на базі кафебри лісового господарства та ресурсів довкілля університету штату Північна Кароліна (США) на тему “Еколого-економічна оцінка лісової політики у східних штатах США та використання її результатів для обґрунтування сталого розвитку лісового господарства в умовах перехідної економіки в Україні”. У 2006-2008 рр. – учасник проекту «Інтегрування екологічної економіки та менеджменту сталого лісового господарства в перехідній економіці Украї-

ни», виконаному Інститутом екологічної економіки НЛТУ України та Інститутом екологічної економіки Університету Вермонта (США). У 2006-2009 рр. координував від української сторони проекти “Ліси і суспільство – вимірювання та комунікація на рівні сталості ландшафту” та “Ландшафти і суспільство – оцінювання рівнів сталості для адаптивного управління”, який виконував спільно з Шведським аграрним університетом.

Свідченням визнання наукових здобутків є те, що доц. І.П. Соловій є випускником однієї з найпрестижніших у світі програм академічного обміну – Програми Фулбрайта (2004-2005), двічі отримував наукову стипендію Німецької служби академічних обмінів DAAD (2001, 2007), Королівського Товариства Единбурга (2008). Ігор Павлович є учасником мережі викладачів Програми Балтійського Університету, Мережі науковців – дослідників сталого розвитку ландшафтів *Euroscapes*, Світової мережі дослідників гірських територій *Mountain Research Initiative*.

Окрім досліджень на базі перелічених університетів, спільно з якими виконано згадані проекти, І. Соловій у складі групи експертів пройшов стажування з проблем Центральної і Східної Європи за програмою Атлантичного Екологічного Центру (США, Канада), в рамках проекту ENARECO програми TEMPUS-TACIS в університетах м. Гент (Бельгія) та м. Фрайбург (ФРН), за проектом Шведського Інституту з питань розвитку біоенергетики в Міжнародному інституті індустріальної екологічної економіки в університеті м. Лунд (Швеція).

У 2011-2012 рр. координував дослідження економічного та соціального впливу неефективних і несталих практик лісового господарства та незаконних лісозаготівель у рамках Програми ENPI-FLEG „Удосконалення систем правозастосування й управління в лісовому секторі у країнах-учасницях Європейської політики добросусідства та Росії”, яка реалізується МСОП та WWF за підтримки Європейської Комісії і Світового Банку.

Упродовж останніх років досліджує проблему впливу інституційного середовища на забезпечення норм екологічної політики в основних міжнародних документах, працюючи над бюджетною науково-дослідною темою «Методологічні підходи до визначення змісту Екологічної Конституції Землі», в рамках наукового проекту програми FP7 Європейської Комісії “IN2WOOD - Forest Cluster Development and Implementation”, 2010-2012, (EC Grant Agreement 245457) досліджує логістичні аспекти формування лісових кластерів, в рамках проекту COST Action FP0703 “ECHOES” (Expected Climate cHange and Options for European Silviculture) обґрунтовує засади політики забезпечення виробництва продукції і послуг лісів в умовах зміни клімату.

За результатами участі вченого як члена робочої групи з питань науки на семінарі «Ліси і економічний розвиток: позиціонування внеску лісів у «зелену економіку» (18-23 березня 2013 р., м. Ріо-де-Жанейро, Бразилія) у рамках Ініціативи основних груп підготовлено рекомендації щодо внеску наукових інституцій у діяльність Форуму ООН з лісів.

Отримані наукові результати знаходять застосування на практиці. У складі групи експертів доц. І. Соловій у 2012 р. брав участь у процедурі оцінювання контрольованої деревини, методика якої затверджена Міжнародним центром FSC. Розроблені І.П. Соловієм документи (матриця і пояснювальна записка) застосовують як нормативні під час сертифікації лісгосподарських і деревообробних підприємств України.

Доцент І.П. Соловій, як консультант європейської організації «NEPCon» в Україні, провів у квітні 2013 р. спільно з Європейською федерацією торгівлі деревиною та сертифікаційною компанією NEPCon семінар для українських деревообробних підприємств, спрямований на адаптацію їхньої діяльності до нових експортних вимог у світлі Постанови ЄС EUTR стосовно заповнення законності походження лісопродукції. Публікації на цю та іншу практично значущу тематику, інтерв'ю та коментарі доц. І.П. Соловія систематично публікують галузеві видання «Деревообробник», «Лісовий та мисливський журнал», «Лісовий вісник», «Меблевик» та ін.

Результати досліджень доц. І. Соловія знайшли відображення у чисельних наукових статтях і виступах на міжнародних і всеукраїнських конференціях, у монографіях, навчальних посібниках і навчально-методичних розробках. Автор та співавтор близько 250 наукових і навчально-методичних робіт.

Серед них монографії: *Forests in Transition II. Challenges in Strengthening of Capacities for Forest Policy Development in Countries with Economies in Transition* (2004), *Nature conservation management: from idea to practical results* (2007), *Лісова політика: теорія і практика* (2008), *Ecological economics and sustainable forest management: developing a transdisciplinary approach for the Carpathian Mountains*, (2009), *Україна і світ: прагнення змін* (2010), *Політика сталого розвитку лісового сектора економіки: парадигма та інструменти* (2010), *Сталий розвиток та екологічна безпека: теорія, методологія, практика* (2011), *Екологічна Конституція Землі. Методологічні засади* (2011), *Проблеми доступу місцевого населення до лісових ресурсів та незаконні рубки в лісах Карпат і Західного Полісся* (2011), *Traditional Forest-Related Knowledge. Sustaining Communities, Ecosystems and Biocultural Diversity* (2012), *Integrating Nature and Society Toward Sustainability* (2013). З навчально-методичних публікацій відзначимо підручники та посібники у співавторстві «*Регіональне природокористування*» (1992), «*Землекористування: еколого-економічні проблеми, конфлікти, планування*» (2004), «*Лісова політика*» (2013).

Наукові статті опубліковано у багатьох збірниках наукових праць, також у журналах “Економіка України”, “Економіка природопользования”, “Ambio. A Journal of the Human Environment”, “European Forest Institute Proceedings”, “Journal of Forest Policy and Economics”, “Interdisciplinary Environmental Review”, “Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA (PNAS)”, “Mountain Research Initiative Newsletter”, “Sylvanet”, “Scientific Papers of Agricultural University of Poznan. Forestry”, “Lesnícky časopis –

Forestry Journal” та ін.

Дослідження доц. І. Соловія обговорювались на багатьох міжнародних конференціях, зокрема: міжнародному симпозіумі “Нові ліси для Європи: заліснення на межі століття” (Фрайбург, Німеччина, 2001), форумах “Українські ліси на роздоріжжі: виклики для лісової політики, менеджменту сталого лісового господарства та лісової сертифікації в умовах перехідної економіки” в Єльському університеті (Нью-Гевен, США, 2005); «Діалог з питань сталого лісового господарства й екологічних проблем в умовах перехідної економіки в Україні» в Центрі планетарного інституту з глобалізації і сталого розвитку Колумбійського університету (Нью-Йорк, США, 2005); науковій конференції з проблем лісового господарства математично-фізично-технічної секції Наукового Товариства ім. Шевченка (Нью-Йорк, 2005); 13-ій конференції Міжнародної асоціації досліджень бореальних лісів (IBFRA) “Нові виклики для менеджменту бореальних лісів” (Уміа, Швеція, 2006); науковому семінарі «Екологічна економіка й охорона довкілля в Східній Європі», серії семінарів університету Вермонта “Збереження природи у 21-му столітті: виклики щодо лідерства” (Бурлінгтон, США, 2007); міжнародному семінарі «Сприяння сталому лісовому господарству – різні учасники, засоби та канали – спільна мета?» (Калінінград, Росія, 2007), 13-ій Міжнародній конференції з проблем довкілля Міждисциплінарної Екологічної Асоціації (Портленд, США, 2007); міжнародній конференції „Інноваційні еко-технології і сталий розвиток у Центральній і Східній Європі”, (Ціттау, Німеччина, 2008); науково-практичній конференції “Забезпечення сталого постачання послуг екосистем в Альпах і Карпатах” (Братислава, Словаччина, 2009); 15-ому Міжнародному симпозіумі з питань суспільства і менеджменту ресурсів (Відень, Австрія, 2009); семінарі ім. Kerner von Marilaun “Ландшафтно-базовані послуги екосистем” (Люнц, Австрія, 2009); міжнародній конференції “Лісівнича освіта на шляху до пан-європейського простору” (Санкт-Петербург, Росія, 2009), міжнародній науковій конференції «Глобальні зміни клімату: загрози людству та механізми відвернення» (Львів, 2009 р.), семінарі з проблем формування тематики досліджень у сфері міжнародної екологічної політики і права «Творення низьковуглецевої економіки поза Копенгагеном: дослідницький план дій у сфері глобального законодавства і політики» саміту ООН зі змін клімату COP-15 (Копенгаген, Данія, 2009), Першому Карпатському форумі «Інтеграція природи і суспільства на шляху до сталості» (Краків, 2010), міжнародному круглому столі «Соціальний та економічний вплив незаконних рубань та несталих лісгосподарських практик на сільське населення» (Ганджа, Азербайджан, 2011), другому міжнародному Карпатському форумі «Від даних до знань, від знань до дії», (Стара Лесьна, Словаччина, 2012), паралельному заході на тему “**Екологічна Конституція Землі: шлях до сталого майбутнього**” Конференції ООН з питань сталого розвитку «Ріо+20» (Ріо-де-Жанейро, Бразилія, 2012), міжнародному форумі ЄЕК ООН і ФАО

«Ліси в зеленій економіці. Завдання та заходи для країн Східної Європи і Північної та Центральної Азії» (Львів, 2012).

Наукову роботу Ігор Павлович поєднує з активною природоохоронною діяльністю. Наприкінці 1980-х - на початку 90-х років він доклав чимало зусиль до створення Української екологічної асоціації «Зелений світ», організації багатьох нових видань і підготовці науково-популярних публікацій на екологічну тематику. Брав участь у роботі Лісівничої секції НТШ, діяльності Педагогічного Товариства ім. Г. Ващенко. Сьогодні є членом Ради Товариства «Зелений Хрест», Асоціації випускників Програми Фулбрайта та низки ін. екологічних та освітніх організацій.

У день ювілею колективи кафедри, інституту та університету, друзі і колеги по Лісівничій академії бажають Вам, Ігорє Павловичу, міцного здоров'я, добра на довгі роки життя та родинного затишку, щастя і життєдайної енергії, сил і наснаги, творчого настрою і нових наукових звершень. Хай дарують Вам люди теплоту своїх сердець. Удачі Вам на подальшій життєвій дорозі!

*Л.І. Максимв, Л.Д. Загвойская,
І.А. Дубович, Ю.М. Дебринюк*

СОЛОВИЙ ИГОРЬ ПАВЛОВИЧ: УЧЕНЫЙ, ЭКОНОМИСТ-ЭКОЛОГ, ПЕДАГОГ, ПАТРИОТ (ПО СЛУЧАЮ 50-ЛЕТИЯ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ)

Игорь Павлович Соловий – член-корреспондент Лесной академии наук Украины, доцент кафедры экологической экономики Национального лесотехнического университета Украины, кандидат сельскохозяйственных наук, старший научный сотрудник. В 2013 г. защитил диссертацию на соискание ученой степени доктора экономических наук. Стипендиат программ академических обменов им. Фулбрайта (США), DAAD (ФРГ), Королевского Общества Эдинбурга (Великобритания).

Автор и соавтор около 250 научных и учебно-методических работ на украинском, русском и английском языках, в т.ч. 11 индивидуальных и коллективных монографий, ряда пособий и учебников. Научные статьи юбиляра опубликованы в сборниках научных трудов многих стран, в журналах Украины, России, США, Польши, Финляндии, Японии и др.

Исполнитель международных проектов и бюджетных тем. Участник международных научных и научно-практических конференций, семинаров, круглых столов, форумов, симпозиумов, проходящих на разных континентах.

Консультант европейской организации «NEPCo» в Украине по оценке контролируемой древесины в соответствии с требованиями FSC, член консультационной группы Совета лесных экспертов (Counsel of European Foresters). Разработаны доц. И.П. Соловием инструктивные материалы применяются как нормативные при сертификации лесохозяйственных и деревообрабатывающих предприятий Украины.

Научную работу успешно сочетает с активной природоохранной деятельностью. В конце 1980-х - начале

1990-х годов принимал участие в создании Украинской экологической ассоциации «Зеленый мир», организации новых изданий и подготовке научно-популярных публикаций на экологическую тематику. Участвовал в работе Лесоводческой секции НТШ, деятельности Педагогического Общества им. Г. Ващенко. Сегодня является членом Совета Общества «Зеленый Крест», Ассоциации выпускников Программы Фулбрайта и ряда других экологических организаций.

*L.I. Maksymiv, L.D. Zahvoyska,
I.A. Dubovich, Y.M. Debrynyuk*

IHOR PAVLOVYCH SOLOVIY: SCIENTIST, ECOLOGICAL ECONOMIST, EDUCATOR, AND PATRIOT (ON THE OCCASION OF 50TH ANNIVERSARY OF HIS BIRTHDAY)

Ihor P. Soloviy – Corresponding Member of the Academy of Forest Sciences of Ukraine, Associate Professor of the Institute of Ecological Economics, Ukrainian National Forestry University, Candidate of Agricultural Sciences, Senior Researcher. In 2013 he defended dissertation entitled “Theoretical and methodological foundations of policy formulation towards sustainable development of forest sector” for the degree of Doctor of Economic Sciences. He was a Fellow of such academic exchange programs as Fulbright Scholar Program (USA), DAAD (Germany), Royal Society of Edinburgh (Scotland, UK).

Author and co-author of about 250 scientific and educational publications which are published in Ukrainian, Russian and English, including 11 books and book chapters, a number of manuals and textbooks. Scientific papers published in the peer-reviewed journals which are edited in Ukraine, Russia, the USA, Poland, Finland, Japan and other countries.

Associate Prof. Ihor P. Soloviy is an initiator, coordinator and participant of many international and national research projects. Also he is an active participant of many international scientific conferences, seminars, round tables, forums and symposia which are held in different continents.

Consultant of the World Bank, IUCN, and the European Organization «NEPCo» on forest and environmental policies, forest law, and certification in accordance with the FSC requirements. Instructional materials developed by Associate Prof. I.P. Soloviy are used for the certification regulations of forestry and wood processing enterprises in Ukraine.

The scientific work of Ihor Soloviy always was successfully combined with active nature conservation and environment protection activities. In the late 1980s and early 1990s he contributed to the creation of the Ukrainian Ecological Association «Green World», initiating new scientific and popular journals and newspapers on environmental issues. Member of the Forestry Section of the Shevchenko Scientific Society, the Pedagogical Society named after Vashchenko, Board of the «Green Cross Society», Fulbright Alumni Association and a number of other environmental and educational organizations.